

Kultur- och
fritidsnämnden

Tjänsteskrivelse - Uppdatering av villkor för föreningsdrift av kommunalt ägd anläggning, lokal, friluftsområde

Förslag till beslut

- Kultur- och fritidsnämnden godkänner föreslagna ändringar i ”Riktlinjer för Eskilstuna kommunkoncerns stöd till föreningslivet” under punkt 7. ”Villkor för överenskommelser för föreningsdrift på kommunala anläggningar”
- Kultur- och fritidsnämnden beslutar att villkoren börjar gälla från 1/1 2025.
- Kultur- och fritidsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbeta för att öka likställighet i hyressättning för kommunalt föreningsdrivna anläggningar.

Sammanfattning

”Riktlinjer för Eskilstuna kommunkoncerns stöd till föreningslivet” beslutades av kultur- och fritidsnämnden 2022-02-10, i riktlinjerna ingår under punkt 7 ”Villkor för överenskommelser för föreningsdrift på kommunala anläggningar”. Dessa villkor har setts över då det funnits bristande likställighet mellan föreningar som sköter drift på kommunala anläggningar, lokaler och friluftsområden, och ett behov av att förtydliga villkoren har identifierats. Förslag på nya villkor innebär bland annat förändringar i form av att föreningarna ska få ett bidrag för drift som ska utgå från ett poängsystem, att det tydliggörs att kultur- och fritidsförvaltningen ska stå för kostnader kring el, vatten och sophantering samt att föreningarna i samverkan med kommunen ska eftersträva att så många barn, unga och personer med funktionsnedsättning som möjligt ska få tillgång till anläggningen samt den verksamhet som bedrivs där.

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsförvaltningens anläggningar, lokaler och friluftsområden är en förutsättning för att ett rikt idrotts och friluftsliv kan komma invånare till del. Vissa av kommunens anläggningar, lokaler samt friluftsområden sköts genom föreningsdrift. Föreningsdrift finns inom en bredd av kommunens anläggningskategorier, så som fotbollsplaner, ridanläggningar, idrottshallar samt motionsspår. Syftet med föreningsdrivna anläggningar är att främja föreningslivet samtidigt som ett bredare utbud av idrotts- och friluftaktiviteter kan tillhandahållas på fler geografiska platser i kommunen.

”Riktlinjer för Eskilstuna kommunkoncerns stöd till föreningslivet” beslutades av kultur- och fritidsnämnden 2022-02-10. I riktlinjerna ingår under punkt 7 ”Villkor för överenskommelser för föreningsdrift på kommunala anläggningar”. Dessa villkor har setts över då det funnits bristande likställighet mellan föreningar som sköter drift på kommunala anläggningar, lokaler och friluftsområden, och ett behov av att förtydliga villkoren har identifierats.

I förändringen av villkoren har föreningar som berörs fått möjlighet att vid två möten lämna synpunkter, dessa synpunkter har varit värdefulla i framtagandet av nya villkor. I synpunkter som lyfts fram av berörda föreningar har det bland annat framgått att det är viktigt för föreningarna att få veta i god tid om en förändring av villkor kommer att ske. Därför, tas beslut om riktlinjen i juni 2024 trots att riktlinjen börjar gälla från januari 2025, för att ge föreningar framförhållning.

De största förändringarna i villkor jämfört med föregående version är:

- Att det tydliggörs vilken föreningsdrift som avses genom att rubriken ändras till ” Villkor för bidrag till föreningsdrift på kommunala anläggningar, lokaler och friluftsområden”. Därmed klargörs att den inte enbart gäller anläggningar utan även exempelvis drift av motionsspår.
- Att det tydliggörs att förvaltningen ska stå för kostnader kring el, vatten och sophantering för de föreningar som beviljas bidrag för drift av anläggning.
- Att det bidrag föreningarna får för drift beräknas utifrån ett poängsystem baserat på bland annat anläggningstyp och genomförda aktiviteter. Det budgeterade bidraget fördelas mellan de aktuella föreningarna utifrån poängen.
- Att föreningarna i samverkan med kommunen ska eftersträva att så många barn, unga och personer med funktionsnedsättning som möjligt ska få tillgång till anläggningen samt den verksamhet som bedrivs där.
- Att föreningar i samverkan med kommunen ska eftersträva energieffektiviserande åtgärder

Syftet med ändringar i villkoren är att riktlinjen ska öka likställighet i villkor mellan de föreningar som sköter drift på kommunalt ägda anläggningar samt öka transparens och tydlighet. Förändringen innebär också att stödet till kommunala anläggningar med föreningsdrift blir mer likt det stöd som går till föreningar med egen ägd anläggning. Förändringen gör att hantering av dessa båda stöd kan ske enligt samma process.

Efter att villkoren godkänts behöver ett arbete ske med att förhandla om avtal med berörda föreningar för att ökad likställighet även gällande hyressättning. Utöver det behöver tydligheten öka gällande vad föreningen ska sköta och vad som är kultur- och fritidsförvaltningens respektive fastighetsägarens ansvar.

Barnkonsekvensanalys

Alla barn har lika rätt till meningsfull fritid. Det är kultur- och fritidsförvaltningens ansvar att se till att alla barn i Eskilstuna ges likvärdiga förutsättningar att delta i aktiviteter och sammanhang som skapar meningsfullhet, på sina egna villkor.

Föreningslivet i Eskilstuna skapar en mångfald av möjligheter för fritidsaktiviteter runt om i kommunen, och det är viktigt att det stöd som ges till dessa föreningar är rättvist och likvärdigt.

Genom att förtydliga och öka likställighet i villkoren för föreningsdrift av kommunalt ägda anläggningar, lokaler och friluftsområden ges alla föreningar mer lika förutsättningar att skapa verksamhet för barn och unga på deras fritid – på så vis skapas också mer av likvärdiga förutsättningar för flickor och pojkar att delta.

I villkoren tydliggörs att föreningen i samverkan med kommunen ska eftersträva att så många barn och unga som möjligt ska få tillgång till anläggningen och den verksamhet som bedrivs där, samt särskilt beakta behoven hos barn och unga med olika funktionsnedsättningar.

Det är i linje med barns bästa att ge alla barn likvärdiga förutsättningar att utöva den idrott och delta i de sammanhang som de väljer för sin fritid.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Handläggningsprocessen effektiviseras genom att hantering av stödet kan ske enligt samma process som stödet till föreningar med egenägd anläggning. Villkor för föreningar som sköter drift förtydligas, därmed skapas transparens och lika förutsättningar vilket gynnar både berörda föreningar liksom handläggningsprocessen. Riktlinjen bidrar även till hållbar utveckling genom att det tydliggörs att föreningarna i samverkan med kommunen ska eftersträva energieffektiviserande åtgärder.

Finansiering

Stöd till föreningar som sköter drift av anläggningar kommer på samma vis som idag att ges via rambudget för Arenor och friluftsliv. Eftersom vissa föreningar fått mindre stöd än andra uppstår ökade kostnader när villkor ska likställas, därmed har medel äskats i behov och prio för KFN samt TSN.

Om äskade medel ej beviljas kan konsekvenser bli att de ökade kostnaderna kan komma att täckas inom befintlig rambudget för område Arenor och friluftsliv där neddragning av verksamhet samt omfördelning av stöd mellan föreningar kan bli konsekvenser. Konsekvenser kan också bli att full likställighet inte kan nås när riktlinjen börjar gälla den 1/1 2025, utan att en avsevärd förbättring sker år 2025 men att ett fortsatt arbete mot ökad likställighet behöver ske under de närmsta tre åren.

Beslutet skickas till:

Villkor för föreningsdrift av kommunalt ägd anläggning, lokal, friluftsområde

Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för anläggningar, lokaler och friluftsområden där idrott och friluftsliv kan komma invånare till del. Förvaltningen främjar även föreningsdrift av kommunala anläggningar, lokaler eller friluftsområden, syftet med detta är att stötta föreningslivet samtidigt som ett bredare utbud av idrotts- och friluftaktiviteter kan tillhandahållas på fler platser i kommunen.

Nedan benämns anläggning, lokal eller friluftsområde som anläggning.

Villkor som ska uppfyllas av föreningen

- Föreningen ska vara stödberättigad.
- Föreningen ska ha ett hyres-, arrende- eller nyttjanderätts eller liknande avtal med kultur- och fritidsförvaltningen där det framgår att föreningen ska sköta drift på anläggningen.
- Föreningen ska sköta anläggningens drift i enlighet med vad som framgår i ovan nämnda avtal samt bifogad gränsdragningslista. Sköts inte driften enligt detta kan det påverka nästa års bidrag. Drift och skötsel av anläggningen ses över en till två gånger per år av representanter från kultur- och fritidsförvaltningen tillsammans med föreningen.
- Föreningen ska i samverkan med kommunen eftersträva energieffektiviserande åtgärder.
- Föreningen ska i samverkan med kommunen eftersträva att så många barn och unga som möjligt ska få tillgång till anläggningen och den verksamhet som bedrivs där, samt särskilt beakta behoven hos barn och unga samt vuxna med olika funktionsnedsättningar.
- Föreningen ska göra redovisningar enligt instruktioner från kultur- och fritidsförvaltningen, i anvisad portal för bokning och bidrag eller på annat överenskommet sätt.
- Föreningen kan hyra ut anläggningen till andra föreningar och aktörer, priset sätts enligt den av kommunen beslutade prislistan.

Prioritering av ansökningar

Ansökningarna prioriteras utifrån nedanstående kriterier:

- Om verksamhet som bedrivs på anläggningen samt anläggningens funktion och placering i kommunen bedöms vara angelägen att prioritera.
- Om verksamhet bedrivs för förvaltningens prioriterade målgrupper – barn, unga och personer med funktionsnedsättning.

- Om verksamheten i första hand sker på en anläggning där det endast är en förening som är verksam. Om flera föreningar är verksamma på samma anläggning förs dialog med alla föreningar gällande föreningsdrift.

Bedömning av ansökningar

Ansökningarna bedöms utifrån föreningens beskrivning i ansökan och i dialog med föreningen. Den bedöms också utifrån ovanstående prioriteringar och att föreningen intygar att de följer gällande villkor.

Fördelning av pengar

Bidragets storlek beräknas utifrån ett poängsystem baserat på bland annat anläggningstyp och genomförda aktiviteter för barn och unga samt personer med funktionsnedsättning. Det budgeterade bidraget fördelas mellan de aktuella föreningarna utifrån poängen.

Kostnader för el, vatten och sophantering vid normal drift på kommunalt ägda anläggningar där föreningen får bidrag för föreningsdrift ska kultur- och fritidsförvaltningen stå för.